

ZAPOŠLJAVANJE UZ PODRŠKU

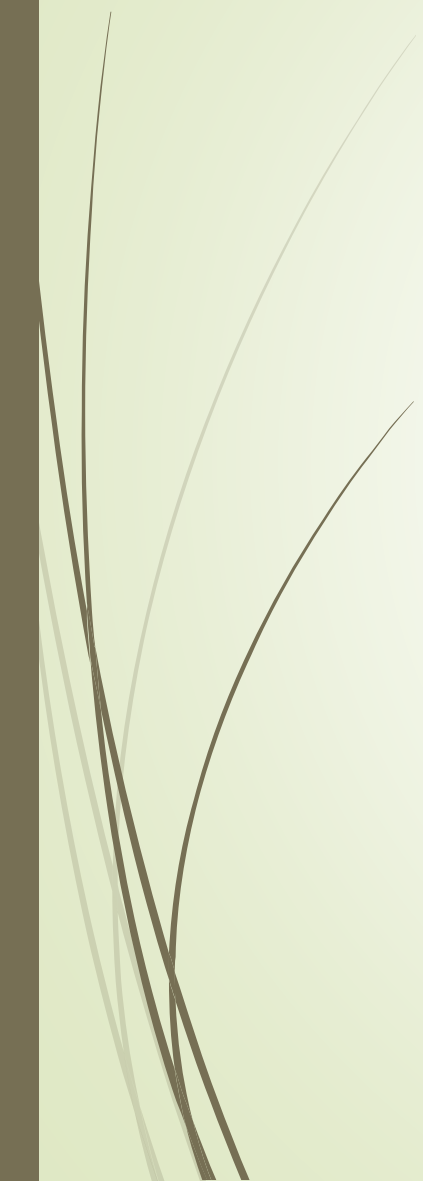
U RASCJEPU IZMEĐU SOCIJALNE USLUGE I RADNOPRAVNOG STATUSA

Marija Alfirev

SERH, Simpozij „Strukovno obrazovanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom - izazovi i prilike“, 14. travnja 2023. godine, Vodice

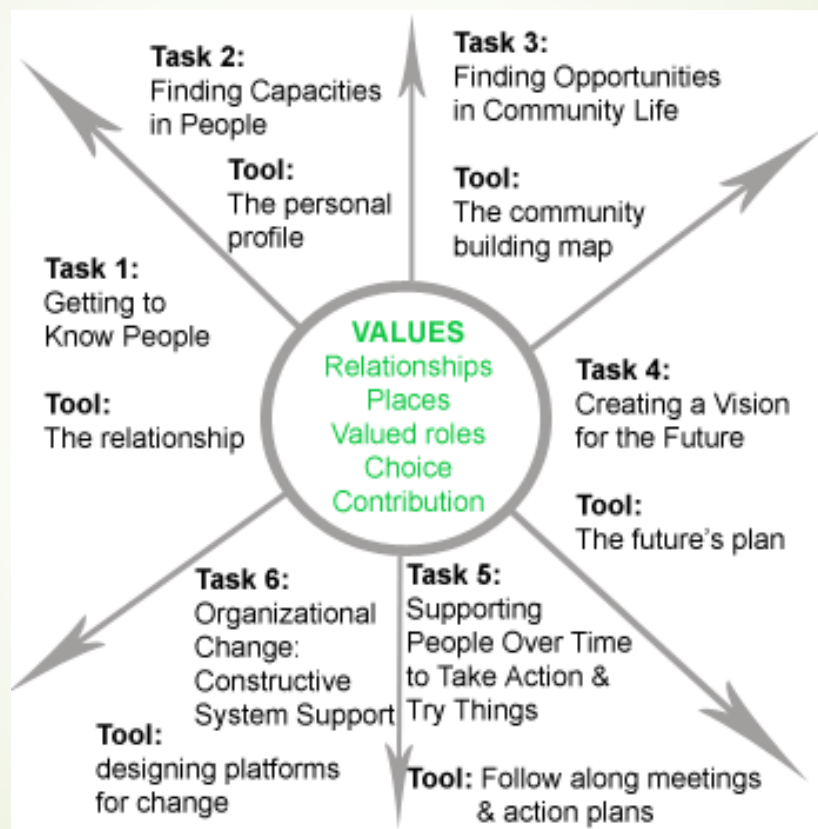
-
- Svaka bi osoba trebala imati „uloge” u zajednici
 - Imati posao jedan je od najvažnijih zadataka odraslih
 - Predrasude prema OSI vode do prekomjerne zaštite, nemara, izbjegavanja, ...
 - Osobe s invaliditetom često se uči da ne ispunjavaju svoje razvojne zadatke i ne poštuju svoja građanska prava

-
-
- Rad i zapošljavanje imaju vrlo važnu ulogu u životu svakog čovjeka, jer omogućuju:
 - financijsku neovisnost i samostalnost
 - sudjelovanje u zajednici
 - učenje i razvoj novih vještina
 - ostvarivanje vrednovane socijalne uloge i društvenog položaja
 - izbor i ostvarivanje osnovnih ljudskih prava

-
- ▶ najviše je nezaposlenih osoba s intelektualnim teškoćama, njih 1.810 odnosno 29,3 % od ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom
 - ▶ prema procjeni poslodavaca, osobe s intelektualnim teškoćama najnepoželjniji potencijalni zaposlenici s invaliditetom

<https://posi.hr/izvjesca-o-radu/>

Zapošljavanje uz podršku – quo vadis?

Što je zapošljavanje uz podršku?

- Dinamičan proces, upućen prema pojedincima, kreiran prema potrebama pojedinaca
- Pružanje podrške osobama s teškoćama ili grupama za osiguravanje i zadržavanje plaćenog posla na otvorenom tržištu (EUSE, 2005)
- Zapošljavanje uz podršku predstavlja plaćeni rad koji obavlja osoba s invaliditetom u redovnoj radnoj sredini.
- Cilj nije pronaći „za rad spremnu osobu” već pronaći i prilagoditi smislene poslove na otvorenom tržištu rada te osigurati individualno primjereno obučavanje i podršku na radnom mjestu.
- Podršku pružaju stručnjaci tima za zapošljavanje uz podršku, radni asistenti, a u kasnijem tijeku osobe iz radne sredine.

Što je zapošljavanje uz podršku?

Model - Faze zapošljavanja uz podršku

Procjena u funkciji
zapošljavanja

Traženje posla

Analiza i prilagodba radnog
mjestu

Pružanje podrške na radnom
mjestu i izvan radnog mjestu

1. Procjena u funkciji zapošljavanja

Priprema potencijalog tražitelja posla

Prvi kontakt

Inicijalni intervju

Osobno usmjereno planiranje

2. Traženje posla

(Zastupanje osoba u pronalaženju željenog i adekvatnog radnog mjesta)

Traženje posla

Kontakti s
poslodavcima

Analiza
poslova

Usklađivanje
posla i korisnika

Osiguravanje
posla

3. Analiza i prilagodba radnog mjesta (Kreiranje i provedba osobno usmjerenog programa podrške)

- ▶ Analiza radnog mjesta odgovara na tri temeljna pitanja:
 1. Koje su karakteristike koje definiraju potencijalno radno mjesto?
 2. Koje su karakteristike koje definiraju zadovoljavajući radni učinak?
 3. Koje karakteristike radnog mjesta su promjenjive ili prilagodljive?

4. Pružanje podrške na radnom mjestu i izvan radnog mjesta – uloga radnog asistenta

- Pružanje podrške pri obučavanju i uvježbavanju radnih zadataka;
- Pružanje podrške pri stjecanju socijalne kompetencije i ostvarivanju socijalnih odnosa u radnoj sredini;
- Pružanje podrške osobi u situacijama indirektno povezanim sa zapošljavanjem;
- Praćenje radne efikasnosti i radnog življenja osobe

Znanstvena istraživanja, iskustva

- „Usporedno s nalazima drugih istraživanja na ovom području, i naši su rezultati ukazali na osobne i društveno-ekonomske, psihološke i socijalne dobrobiti zapošljavanja osoba s IT.
- Oni su potvrdili značaj podrške pri zapošljavanju, upozorili na teškoće i prepreke te dali smjernice za poboljšanje opsega i kvalitete zapošljavanja OSI u budućnosti, u samom poduzeću i šire.
- Upućuju na zaključak o potrebi potpunijeg uključivanja ovih osoba na otvoreno tržište rada u Hrvatskoj, uz unaprjeđenje neposredne stručne i sustavne potpore kako samim OSI, tako i inkluzivno orijentiranim poslodavcima kao što je Grupa Calzedonia u Hrvatskoj.
- Sve govori u prilog potrebi daljnjeg razvoja i formalne uspostave modela tzv. zapošljavanja uz podršku, koji se i na međunarodnoj razini potvrdio kao najučinkovitiji model zapošljavanja osoba s IT.”
- Daniela Bratković, Natalija Lisak, Lelia Kiš-Glavaš, Daniela Cvitković, SERH, 2018.

Znanstvena istraživanja, iskustva

- „...zapošljavanje uz podršku prisutno je u našim krajevima, ali je tek u začetima
- iako se u Hrvatskoj tek razvija, zapošljavanje uz podršku pokazalo se kao vrlo uspješan model zapošljavanja diljem svijeta...
- ...zapošljavanje uz podršku primarno je namijenjeno osobama s većim intelektualnim teškoćama, ali se može primijeniti i pri zapošljavanju osoba s poremećajima iz spektra autizma.”
- Franolić, P., 2021., Diplomski rad, <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:854730>

Iskustvo

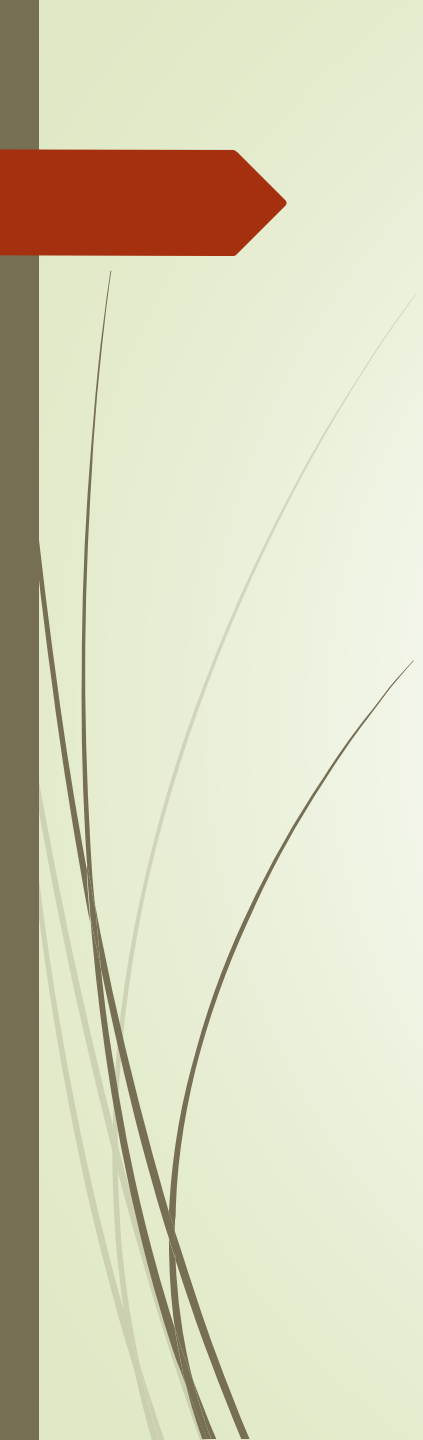
- Udruge i pojedini centri za rehabilitaciju
- Centar za socijalnu inkluziju Šibenik – Od 2007.

Iskustvo

- Udruge i pojedini centri za rehabilitaciju
- Centar za socijalnu inkluziju Šibenik – Od 2007.

-
- Radni asistent:
 - educiran za pružanje direktne bihevioralne podrške
 - pruža podršku osobi invaliditetom u učenju i izvršavanju radnih zadataka,
 - vrši superviziju obavljenog posla
 - pruža podršku osobi s invaliditetom, radnim kolegama i nadređenima u izgradnji socijalnih odnosa na radnom mjestu
-
- Radni asistent zaposlenik je Centra za socijalnu inkluziju Šibenik i njegova je usluga za poslodavca besplatna.

Zapošljavanje uz podršku – pozitivne karakteristike

U zapošljavanje uz podršku uključili ste se :

- "Uključio sam se svojom voljom jer sam želio raditi.
- "U zapošljavanje uz podršku uključila sam se svojom voljom. Željela sam posao kako bih stekla nova iskustva i zaradila novac."

Osjećate li da imate podršku voditelja/ice programa?

- "Imam podršku voditeljice programa. Ona se brine o papirologiji, piše mi ugovore, pomaže da zadržim posao, a ako se pojavi nekakav problem na poslu, mogu joj se obratiti."
- "Imam podršku voditeljice u situacijama kada nešto ne razumijem vezano uz radni odnos ili ako dođe do nekog problema."

Zapošljavanje uz podršku – pozitivne karakteristike

Da li se nakon rada osjećate umorno?

- I.K. "Osjećam umor, zdravi umor i dobro se osjećam."
- M.R. "U zimskim mjesecima ne osjećam umor, umor osjećam u sezoni, ali se zbog toga ne osjećam loše."

Da li Vam je zapošljavanjem život postao kvalitetniji?

- I.K. "Zadovoljan sam sa sobom, osjećam se korisno i primam plaću."
- M.R. "Nije mi dosadno, manje razmišljam o problemima. Manje slušam probleme i prigovaranje cimerica, što me inače opterećuje i utječe na moj rad."
- Voljela bih da moja cijela plaća ne mora ići u stanovanje, da jedan dio plaće ostane meni."

Zapošljavanje uz podršku - Vizija

- Zapošljavanje uz podršku dio je sustava
- Zakonski opisano
- Regulirano plaćanje radnih asistenata
- Reguliran rad službe zapošljavanja uz podršku

Zapošljavanje uz podršku – akcijski plan

- Objedinjavanje svih rezultata i primjera dobre prakse
- Smjernice za promjenu
- Nadležno ministarstvo priprema zakon i provedbene propise
- Evaluacije

- ✓ povezivanje
- ✓ sumiranje
- ✓ sastajanje
- ✓ pisanje
- ✓ edukacije
- ✓ praćenje

Hvala na pažnji!

- marija-alfirev@inkluzija-sibenik.hr
 - www.inkluzija-sibenik.hr
 - <https://hr-hr.facebook.com/inkluzija.sibenik>
-